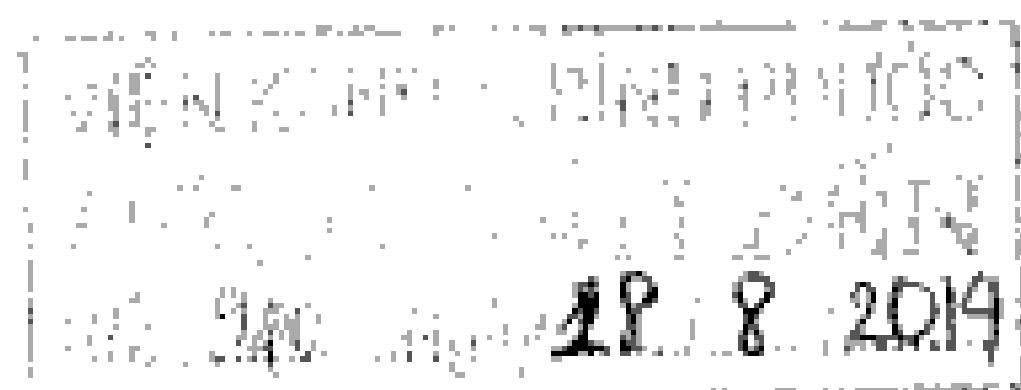

TỐI CAO**Độc lập - Tự do - Hạnh phúc**

Số: 529/TB -VKSTC-VPT1

Hà Nội, ngày 13 tháng 8 năm 2014

THÔNG BÁO RÚT KINH NGHIỆM

(Một số vụ án “Giết người” bị cấp phúc thẩm sửa hoặc hủy án sơ thẩm vì sai lầm trong áp dụng tình tiết “phạm tội có tính chất côn đồ”).

Thông qua thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm vụ án Hà Quốc Duy; Hoàng Văn Mã và đồng bọn phạm tội “Giết người”, nhận thấy trong quá trình giải quyết vụ án, cấp sơ thẩm đã xác định không chính xác tình tiết định khung về tội “Giết người”, cấp phúc thẩm phải sửa, hủy bản án sơ thẩm. Viện thực hành quyền công tố và kiểm sát xét xử phúc thẩm tại Hà Nội (Viện Phúc thẩm 1) xin nêu 02 vụ án sau để các địa phương cùng tham khảo và rút kinh nghiệm chung.

1. Nội dung các vụ án**1.1. Vụ án thứ nhất**

Hà Quốc Duy và Đỗ Phúc Biên đều là nhân viên nhà hàng ăn uống Phương Linh. Khoảng 4 giờ sáng ngày 17/7/2013, Duy và Biên được phân công mổ gà ở khu vực bể nước nhà hàng. Sau khi cắt tiết và vặt lông gà xong, Duy cầm con dao nhọn có chiều dài 27cm để chuẩn bị mổ gà. Lúc này, Biên dọn dẹp, hắt nước mạnh tay làm nước bắn vào người Duy. Duy nói “anh làm cẩn thận, bắn hết nước vào người em rồi”. Anh Biên nói “mày sợ bắn thì đi làm làm đéo gì”, Duy nói “anh không làm được thì ra chỗ khác cho em làm”, Anh Biên xông vào dùng tay đẩy vào vai Duy khiến Duy phải lùi về phía sau vài bước. Trong lúc anh Biên đẩy Duy thì bị Duy dùng dao đang cầm trên tay đâm một nhát vào bụng Biên theo hướng từ phải qua trái; anh Biên bị ngất, được mọi người đưa đi bệnh viện cấp cứu nhưng do vết thương quá nặng nên đã bị tử vong.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 07/2014/HSST ngày 26/3/2014, TAND tỉnh H; đã áp dụng khoản 2 Điều 93; điểm p khoản 1 Điều 46 BLHS, xử phạt bị cáo Hà Quốc Duy 12 năm tù về tội “Giết người”.

1.2. Vụ án thứ hai

Tối ngày 24/01/2012 (mùng 2 Tết Nguyên đán), tại nhà anh La Văn Dương ở xã An Bá, huyện S, tỉnh BG, do uống nhiều rượu nên Hoàng Văn Mã và Hoàng Văn Hùng đã xô sát với nhau, được mọi người can ngăn. Mã và Hùng về nhà mình.

Sáng ngày 25/01/2012, Hoàng Văn Hùng rủ 11 người đi cùng đến nhà Hoàng Văn Mã để giải quyết mâu thuẫn tối hôm trước; trong đó có La Văn Đức, Hoàng Văn Nam, Trần Văn Tiến, Mè Văn Tình... đi bằng 4 xe mô tô, đến nhà La Văn Dương, để xe máy ở đó, đi bộ sang nhà Mã cách đó khoảng 300m. Khoảng 12 giờ cùng ngày, nhóm của Hùng đến sân gia đình Mã; tại đây, nhóm của Hùng lấy búa, xẻng, gậy có sẵn ở sân làm hung khí để gây sự với Mã. Khi Mã ra sân, Hùng hỏi tại sao tối qua Mã đánh Hùng, Mã trả lời do say rượu không nhớ việc đã xảy ra. Liên đó Hoàng Văn Nam tát vào mặt Mã, Hùng bắt Mã phải quỳ xuống xin lỗi, Mã không chịu. Trước sự việc vừa xảy ra, Hoàng Văn Lạnh, Hoàng Văn Tạy là anh trai của Mã lúc đó đang ở nhà đã gọi điện thoại cho Trần Văn Tân là anh rể, nhà ở gần đó biết sự việc, rồi Lạnh lấy chiếc gậy, Tạy cầm một dao quắm đi ra, Lạnh nói: “thằng nào phá nhà tao, tao đánh chết”. Thấy vậy, nhóm của Hùng bỏ về nhà Dương lấy xe đi về.

Vài phút sau, Trần Văn Tân đến nghe anh em Mã kể lại sự việc, cả 4 anh em đều nhất trí phải đuổi theo đánh cho nhóm của Hùng một trận. Khi đuổi theo Tân cầm một thanh củi gỗ dài 173cm, đường kính 04cm, chạy trước, Tạy cầm dao quắm chạy phía sau Tân; Mã cầm một thanh gỗ dài 82cm có 4 cạnh, mỗi cạnh 3cm; Lạnh cầm một đoạn gậy gỗ dài 142cm, đường kính 3cm chạy sau cùng. Khi nhóm của Tân, Mã chạy đến ngã ba thôn Lái thì gặp nhóm Hùng. Tân hô: “chúng mày dừng lại”. Cùng lúc đó, Lý Văn Đỗ đi xe mô tô đến. Thấy vậy Đỗ đã đuổi theo, vượt lên chặn nhóm của Hùng lại. Nhóm của Hùng dừng xe, chạy tản ra xung quanh, nhổ gậy ở bờ rào, nhặt gạch đá ở ven đường để đánh nhau với nhóm của Mã, Tân, Lạnh, Tạy.

Thấy La Văn Đức cầm gậy đứng gần mình, Tân lao vào định đánh Đức thì Mã đứng sau Tân dùng gậy gỗ mang theo vụt một cái vào đầu Đức làm Đức bị thương khuỷu xuống. Mã vụt nhát thứ hai vào cẳng chân phải làm Đức ngã xuống đường, bất tỉnh.

Thấy Trần Văn Tiến cầm đá, Tạy cầm dao xông đến đánh Tiến nhưng bị Tiến giữ được tay dao, Tiến và Tạy đang ôm giữ nhau thì Tân vụt một gậy vào

đầu Tiến; Tiến hô giục nhóm của mình là “chúng mày đánh đi”; Tiến và Tạy vật nhau ngã vào bờ rào, Tiến nhặt một viên đá đập vào đầu Tạy.

Sau khi vụt một cái vào đầu Tiến thì Tân bị Đặng Thế Bay (trong nhóm của Hùng) dùng một cọc rào bằng gỗ đập một cái vào đầu, Tân bị đau phải ngồi ra rìa đường. Trong lúc hai nhóm xô sát, Hoàng Văn Lạnh dùng gậy đánh một người nhưng không trúng, không xác định được người này là ai.

Lý Văn Đỗ cũng rút một cọc rào ven đường, đánh một cái vào đầu Trần Văn Vinh. Sau khi được mọi người đến can ngăn, việc đánh nhau kết thúc. La Văn Đức, Trần Văn Tiến, Trần Văn Tân được mọi người đưa đến Bệnh viện đa khoa tỉnh BG; đến 0h30' ngày 26/01/2012 thì Đức bị chết.

Tại Bản án hình sự sơ thẩm số 54/2013/HSST ngày 18/9/2013, TAND tỉnh BG đã áp dụng điểm n khoản 1 Điều 93; điểm a khoản 1 Điều 104...BLHS.

Tuyên bố các bị cáo Hoàng Văn Mã, Hoàng Văn Tân, Hoàng Văn Tạy, Hoàng Văn Lạnh về tội “Giết người” (không tuyên bố các bị cáo này phạm tội Cố ý gây thương tích).

Áp dụng khoản 1 Điều 245; điểm h, p khoản 1, 2 Điều 46 BLHS, tuyên bố các bị cáo Lý Văn Đỗ, Trần Văn Tiến về tội “Gây rối trật tự công cộng” và tuyên hình phạt với các bị cáo.

2. Những nội dung cần rút kinh nghiệm

2.1. Vụ án thứ nhất

Hành vi của bị cáo Hà Quốc Duy bị Tòa án nhân dân tỉnh H xét xử về tội danh Giết người là đúng người, đúng tội; tuy nhiên xét về hành vi khách quan thì thấy, xuất phát từ mâu thuẫn trong sinh hoạt giữa bị hại và bị cáo, do lỗi vô ý của anh Đỗ Phúc Biên mà bị cáo Hà Quốc Duy đã thực hiện hành vi dùng dao nhọn đâm thẳng vào bụng anh Biên, rồi bỏ mặc hậu quả xảy ra làm anh Biên bị tử vong. Hành vi của bị cáo là có tính chất côn đồ, bất chấp pháp luật, chỉ vì lý do xung đột nhỏ nhặt mà có hành vi dùng dao tước đoạt tính mạng của người khác.

Với hành vi trên cơ quan tố tụng cấp sơ thẩm đã áp dụng khoản 2 Điều 93 BLHS để xử bị cáo Hà Quốc Duy 12 năm về tội Giết người là không chính xác; việc định khung và quyết định mức hình phạt là quá nhẹ không phù hợp với tính chất, mức độ nguy hiểm cho xã hội của hành vi phạm tội của bị cáo.

Bản án phúc thẩm số 359/2014/HSPT ngày 27/6/2014 của TANDTC đã sửa bản án sơ thẩm của TAND tỉnh H. Áp dụng điểm n khoản 1 Điều 93; điểm b, p khoản 1, 2 Điều 46 BLHS, xử phạt bị cáo Hà Quốc Duy 15 năm tù.

2.2. Vụ án thứ hai

Nguyên nhân dẫn đến hành vi phạm tội “Giết người” của bị cáo Hoàng Văn Mã và đồng phạm là do Hoàng Văn Hùng đã rủ nhiều người đến nhà bị cáo vào đúng mùng 3 Tết Nguyên đán để đánh và bắt Mã phải quỳ xuống xin lỗi Hùng; ngay từ đầu, nhóm của Hùng đã có ý định đánh Mã, trong ngày Tết, nhóm của Hùng đến tận nhà đánh, bắt chủ nhà quỳ xuống xin lỗi, chủ nhà không làm theo thì lập tức Nam đi cùng Hùng đã đánh Mã. Ngay sau đó, do bức tức trước hành vi trái pháp luật của bị hại nên anh em bị cáo đã cầm hung khí đuổi theo đánh nhóm của Hùng; bản thân Hùng cũng có hành vi bẻ cọc rào để đánh nhau với nhóm của Mã tại hiện trường vụ án.

Xét các tình tiết, chứng cứ trong hồ sơ vụ án thì thấy rằng các bị cáo thực hiện hành vi giết người trong trường hợp bị kích động về tinh thần do hành vi trái pháp luật của bị hại gây ra. Bởi vậy, hành vi hành vi giết người của các bị cáo không thuộc trường hợp có tính chất côn đồ theo điểm n khoản 1 Điều 93 BLHS như các cơ quan tố tụng cấp sơ thẩm đã quy kết.

Trong vụ án này, hành vi của Hoàng Văn Hùng có dấu hiệu của tội Gây rối trật tự công cộng theo Điều 245 BLHS; nhưng Cơ quan điều tra chỉ xử lý hành chính. Viện kiểm sát cấp sơ thẩm cũng đồng ý với việc xử lý trên của CQĐT là bỏ lọt tội phạm.

Ngoài ra, trong phần quyết định của bản án sơ thẩm, Tòa án chỉ tuyên bố các bị cáo Hoàng Văn Mã, Trần Văn Tân, Hoàng Văn Tạy, Hoàng Văn Lạnh phạm tội “Giết người”, không tuyên bố các bị cáo này phạm tội “Cố ý gây thương tích” nhưng vẫn tuyên phạt các bị cáo từ 06 tháng đến 01 năm tù về tội này là vi phạm. Sau khi xét xử sơ thẩm, Kiểm sát viên được phân công Thực hành quyền công tố và Kiểm sát xét xử sơ thẩm cũng không phát hiện được vi phạm để kiến nghị khắc phục theo quy định của pháp luật là thiếu sót cần rút kinh nghiệm.

Tại Bản án phúc thẩm số 350/2014/HSPT ngày 01/7/2014 của TANDTC tại Hà Nội, HĐXX đã quyết định hủy bản án sơ thẩm của TAND tỉnh BG để điều tra lại.

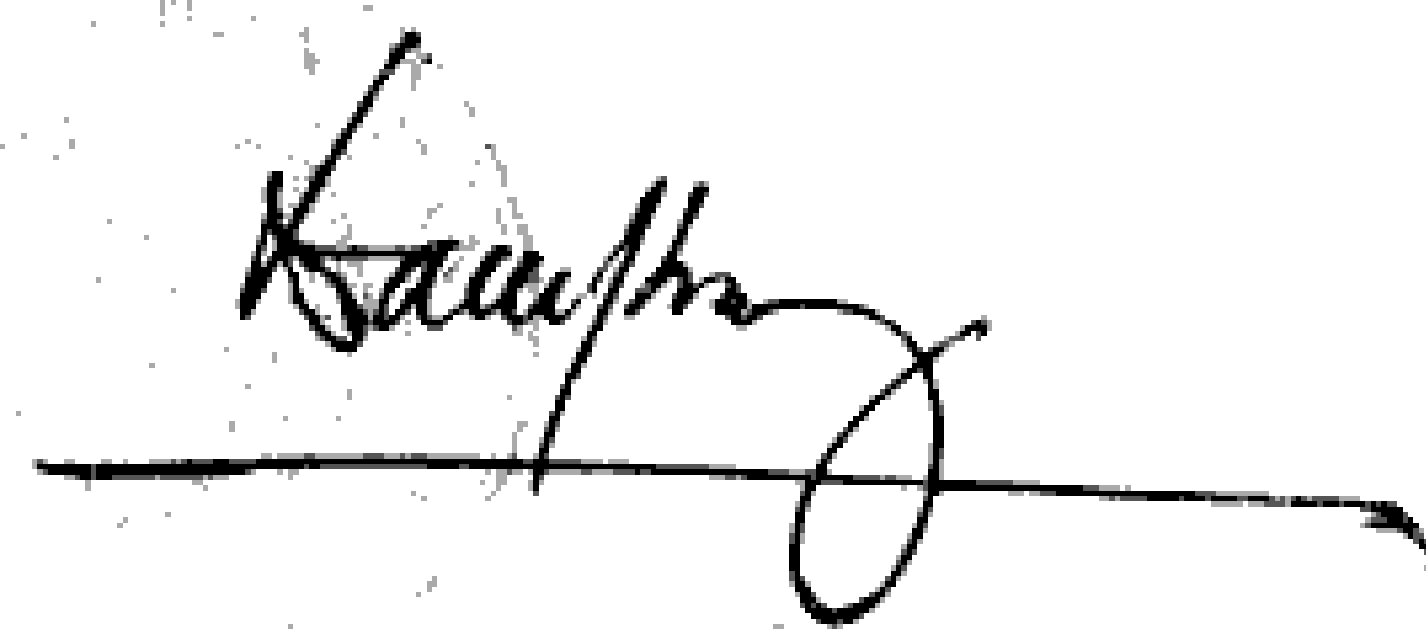
Trong 2 vụ án nêu trên, cấp sơ thẩm đã truy tố, xét xử các bị cáo về tội giết người là có căn cứ, nhưng đã nhận thức và áp dụng không chính xác tình tiết định khung “phạm tội có tính chất côn đồ” nêu dẫn đến việc Tòa án cấp phúc thẩm phải sửa hoặc hủy bản án sơ thẩm. Tình tiết “phạm tội có tính chất côn đồ” là tình tiết định khung tăng nặng. Hiện nay, các cơ quan có thẩm quyền vẫn chưa có văn bản hướng dẫn tình tiết này.

Tuy nhiên, trong thực tiễn giải quyết án lâu nay, các cơ quan tiến hành tố tụng đã và đang vận dụng hướng dẫn của TANDTC tại văn bản số 38/NCPL ngày 06/01/1976 và tiếp tục khẳng định tại Kết luận Hội nghị tổng kết công tác của năm 1995 của TANDTC; theo đó, phạm tội có tính chất côn đồ được hiểu là “hành động của những tên coi thường pháp luật, luôn luôn phá rối trật tự trị an, sẵn sàng dùng vũ lực và thích (hay) dùng vũ lực để uy hiếp người khác phải khuất phục mình, vô cớ hoặc chỉ vì một duyên cớ nhỏ nhất là đâm chém, thậm chí giết người. Hành động của chúng thường là xâm phạm sức khỏe, tính mạng, danh dự người khác, gây gổ hành hung người khác một cách vô cớ hoặc vì một duyên cớ nhỏ nhất...”/.

Nơi nhận:

- Đồng chí Viện trưởng VKSTC (để b/c);
- Đồng chí Lê Hữu Thế (để b/c);
- 63 VKS tỉnh, thành phố trực thuộc TW;
- VKS quán sự TW;
- Vụ 1A, VPT2, VPT3, V3;
- Phòng TH, VPVKSTC;
- Lưu VP (2 bản), VPT1.

**TL. VIỆN TRƯỞNG
VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN TỐI CAO
VIỆN TRƯỞNG
VIỆN THỌCT & KSXXPT TẠI HÀ NỘI**

Nguyễn Văn Nông

**VIỆN KIỂM SÁT NHÂN DÂN
TỈNH BÌNH PHƯỚC**

SAO Y BẢN CHÍNH
Bình Phước, ngày 18 tháng 8 năm 2014

Số : 201/SY

Nơi nhận:

- Đ/c Phong;
- Đ/c Bắc;
- Phòng 1, 1A, 3;
- VKS 10 huyện, thị;
- Đ/c Công (website);
- Lưu: VT (16b)

**TL.VIỆN TRƯỞNG
KT.CHÁNH VĂN PHÒNG
P.QUẢN LÝ VĂN PHÒNG**

Trịnh Duy Trung